

[Borsen.]

Noget saadant kunde vi godt have forhandlet om, men da der ikke var Tale om Forhandlingsvilje om det System, vi havde stillet op, har vi formet Bestemmelsen, som den nu foreligger.

Angaaende de Forslag, vi stiller med Hensyn til Folkekirken, er der faldet en hel Del Bemærkninger. Efter min Mening er vor Stilling fuldkommen ligetil. Da dette Spørgsmaal blev behandlet inden for Kommissionen, maatte vi hurtigt blive klar over, at det, med det Flertal vi har her paa Rigsdagen, ikke var muligt at faa Bestemmelser af nogen videre Betydning for Folkekirken gennemført. Det viste sig ogsaa, da man var færdig med Forhandlingerne inden for Forfatningskommissionen, at der ikke var sket noget, og den Indrømmelse, der her er blevet gjort til de Konservative, er mindre end intet værd. Nu er der altsaa stillet et Ændringsforslag, som jeg havde Lejlighed til at udtale mig om i min første Tale, og naar man sammenligner det Ændringsforslag med det, vi har stillet, synes jeg, at ingen kan være i Tvivl om, at vort Ændringsforslag saa absolut, navnlig vedrørende Kirkens Midler, er det bedste.

Det lader imidlertid til, at dette er Tvivl underkastet inden for Det konservative Folkeparti. Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby gjorde i Gaar Aftes en Bemærkning over for min Partifælle, det ærede Medlem Hr. Julins Udtalelser, og gjorde den Betragtning gældende, at for saa vidt vort Forslag blev vedtaget, vilde Katolikkerne kunne møde med Krav om en Del af Kirkens Midler. Det forekommer mig, at det ærede Medlem var lovlig langt ude i Fortolkningskunster. I Betragtning af alt, hvad der er sket i de sidste Aarhundreder, maa dog vist alle indrømme, at et saadant Krav ikke vilde kunne imødekommes. Efter min Mening maa Katolicismen, som vi kender den i Danmark, betragtes som en Nydannelse, og derfor tror jeg ikke, at det ærede Medlems Fortolkning vil kunne holde.

Vi kunde maaske være kommet videre i dette Spørgsmaal, hvis det kirkelige Udvalg havde afsluttet sit Arbejde, inden vi havde gjort Arbejdet i Forfatningskommissionen og nu her i Rigsdagen færdigt. Nu fortæller det kirkelige Udvalg, som sidder paa ellefte Aar, at det er lige ved Afslutningen af sit Arbejde. Men det har vi hørt saa tit og er stadig blevet skuffet, saa det kan jo være, vi maa vente en Tid endnu, inden Betænkningen bliver afgivet. I alt Fald er det sivet ud, at der er meget stor Uenighed inden for dette Udvalg, og derfor kan det

godt være, at selv om det kirkelige Udvalg havde været færdigt med sit Arbejde, var der alligevel ikke kommet en helt tilfredsstillende Bestemmelse ind i Grundloven angaaende dette Punkt. Men, som sagt, skulde man have naaet et Resultat her, skulde det kirkelige Udvalg i alt Fald have været færdigt med sit Arbejde, inden Forhandlingerne inden for Forfatningskommissionen var afsluttet.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde angaaende Ekspropriationsspørgsmaalet, at det, der var opnaaet inden for de tre Partier var en Udvidelse af den nugældende Bestemmelse og ikke en Indskrænkning. Det er ikke helt let at faa Øje paa denne Udvidelse, man skal næsten have Lup for at kunne det. Det er Regeringen, der ene skal skønne over, om en Sag angaaende Erstatning skal føres frem for Højesteret. Nu maa vi huske paa, at Forholdet er det ganske simple, at der er to Parter, Staten, mægtig over for den enkelte, paa den ene Side og den enkelte Borger, som mener, at han er forurettet, paa den anden Side. Borgeren faar nu Ret til at forlange af Ministeriet, at hans Sag bliver prøvet ved Højesteret, men hvorvidt dette vil ske, afhænger udelukkende af Regeringens Skøn. Jeg synes, en saadan Bestemmelse er lidet værdifuld, og derfor har vi i vort Forslag indsat en Bestemmelse om, at ogsaa et Mindretal, naar der foreligger Andragende om at faa en Sag prøvet ved Højesteret, skal have Beføjelse til at skønne derover.

Efter de faldne Udtalelser synes jeg aldeles ikke, at de Betragtninger, vi har gjort gældende, er blevet afkræftet. I Begyndelsen af min Tale nævnte jeg, at der egentlig for Alvor kun var to Punkter i Venstres Forslag, som man gik imod, det var § 45, der drejer sig om Udsættelsen af en Lovs Ikrafttræden, og saa den Paragraf, der handler om Højesterets Kompetence til i en bestemt Situation at udtale sig om, hvorvidt en almindelig Lov er i Strid med Grundloven eller ej. Jeg har nævnt, hvorledes Forholdene er ordnet i en Række af Lande — disse Oplysninger har jeg gennem de Aktstykker, vi har faaet tilstillet fra Statsministeren —, og jeg synes ikke, at det ærede Medlem Hr. Hasles Betragtning er af en saadan Lødhed, at de afkræfter, hvad jeg har sagt. Jeg mener med Bestemthed at kunne hævde, at i adskillige Lande med meget moderne Forfatninger har Højesteret Kompetence til i bestemte Situationer at udtale sig om, hvorvidt en almindelig Lov er i Strid med Grundloven eller ej. Jeg skal naturligvis ikke paa ny komme ind paa en